

اولین گزارش از بافت مردگی (نکروز) مغز میوه های پسته در ایران. معصومه حقدل، امیر حسین محمدی و ضیاءالدین بنی هاشمی. موسسه تحقیقات پسته کشور و گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز.

در اواخر تابستان و پاییز سال ۱۳۸۶ در مغز پسته های خندان رقم قزوینی که دارای پوست شاخی و از ایستگاه شماره ۲ موسسه تحقیقات پسته کشور در رفسنجان جمع آوری شده بودند، علایم بافت مردگی مغز مشاهده شد. لکه های بافت مرده سیاه‌رنگ در مغز پسته ها بیشتر بیضی شکل (۲-۴ × ۳-۶ میلی متر) و گاهی اوقات گرد بوده و نشانه هایی از محل تغذیه سن ها در آنها دیده می‌شد. این لکه ها در برخی موارد تنها محدود به سطح مغز بود و

در سایر موارد تا قسمتهای عمقی مغز نیز نفوذ کرده بود. با نمونه برداری از مغز پسته های خندان قبل از انبار داری، میزان آلودگی به این عارضه تا ۲۴ درصد تعیین گردید. در بیشتر نمونه ها روی هر مغز، یک لکه و در برخی موارد ۲ تا ۳ لکه مشاهده شد. پس از جدا کردن پوست شاخی پسته ها و ضدعفونی سطحی مغز با محلول هیپوکلریت سدیم ۱۰ درصد، قطعاتی از حدفصل بافت های سالم و آلوده مغز روی محیط کشت سیب زمینی-دکستروز-آگار (PDA) کشت داده شد که در تمام موارد پرگنه های قارچی با توده کنیدیوم های سیاه تا قهوه ای تیره و سطح زبر و ریشه‌های سفید رنگ جدا شد. در بررسی میکروسکوپی، جدایه‌ها دارای پایه، وزیکل، متولا و فیالید بودند که بر اساس مشخصات ماکروسکوپی و میکروسکوپی، قارچ فوق *Aspergillus niger* تشخیص داده شد. در اثبات بیماری‌زایی، دو هفته پس از مایه زنی مغز پسته های خندان رقم قزوینی با سوسپانسیونی حاوی $10^5 \times 4/3$ کنیدیوم *A. niger* در میلی لیتر و نگهداری مغزها در تشتک های پتری سترون و دمای 25°C ، علائم بافت مردگی در مغزها مشاهده گردید. با کشت قطعات حدفصل نواحی بافت مرده و سالم روی محیط PDA، قارچ *A. niger* مجدداً جداسازی گردید.